

ת"פ 7540/03/17 - מדינת ישראל, המאשימה נגד אמרה אנדלאו, הנאשם

בית המשפט המחוזי ירושלים

ת"פ 7540-03-17

18 יולי 2019

לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

נגד

אמרה אנדלאו - הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של התפרצות למקום מגורים לפי סעיף 406(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ובעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק.

כתב האישום

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 17.2.2017 לפנות בוקר, בסמוך לשעה 05:00, טיפס הנאשם, יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, למרפסת דירה המצויה בקומה השנייה בבניין ברחוב בצלאל בירושלים, מתוך מטרה לגנוב רכוש מהדירה. השניים נכנסו למרפסת דרך חלון המרפסת, ומשם נכנסו לחדר בדירה, בו ישן באותה עת המתלונן.

לאחר כניסתם לחדר, נטלו השניים מכשיר פלאפון וכן 170 ₪ מארנקו של המתלונן שהיה בארון בחדר.

המתלונן התעורר משנתו ודחף את האחר למרפסת, ובתגובה נטל הנאשם חוט ברזל המשמש לאימוני 'מתח' ביתיים שהיה מוטל במרפסת, והיכה את המתלונן בראשו.

השניים נמלטו מהדירה יחד עם הרכוש הנ"ל.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרם למתלונן חתך בקרקפת והוא נזקק לתפרים.

3. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש מספר תסקירים בעניינו של הנאשם.

בעת ביצוע העבירה, ביום 17.2.2017, היה הנאשם, שהנו יליד 1.2.1999, כבן 18 שנה.

הנאשם, אשר נעצר ביום 27.2.2017, הופנה במסגרת המעצר ביום 8.5.2017 לחלופת מעצר, במסגרת קהילה טיפולית "אפיק-מלכישוע".

הנאשם שהה בקהילה הטיפולית במשך שנה, וביום 6.5.2018 נקלט בהוסטל של הקהילה בעפולה, שם שהה עד ליום 19.1.2019.

עם סיום התכנית בהוסטל, חזר הנאשם להתגורר בבית הוריו בבית שמש, הוא החל לעבוד במאפייה, וכיום הוא ממתין לקבלה לתכנית "יתד" - תכנית טיפולית כוללת ומקיפה לצעירים, המסייעת גם בנושא התעסוקתי, בעזרה ברכישת השכלה ובבדיקת אפשרויות להשמה חוץ ביתית. בשל רשימת המתנה ארוכה, טרם זומן הנאשם לפגישת אבחון, ובשלב זה הוא בקשר פיקוחי-מעקבי עם שירות המבחן. בדיקות שתן לגילוי שרידי סם, שנערכו לנאשם באופן אקראי, נמצאו נקיות משרידי סם.

על פי האמור בתסקיר, הנאשם עלה עם בני משפחתו מאתיופיה בהיותו כבן שלוש שנים. המשפחה חוותה קשיי קליטה, ההורים איבדו את הסמכות ההורית, ואחיו של הנאשם, המבוגרים ממנו, היו מעורבים בגידולו. עם עזיבת האחים את הבית, חווה הנאשם משבר, אשר הביא להתדרדרותו.

את העבירה הנוכחית ביצע הנאשם על רקע שתיית אלכוהול בכמות גדולה. לדבריו הוא חבר לאדם אותו אינו מכיר, לאחר שרצה לשוב הביתה והבין כי אין לו כסף לכך, השניים התפרצו לביתו של המתלונן, וכאשר המתלונן התעורר והחל מכה את השותף - נכנס הנאשם, לדבריו, ללחץ ולחוסר אונים, והיכה את המתלונן במוט ברזל.

הנאשם לקח אחריות מלאה על ביצוע העבירות, הודה במיוחס לו, הביע חרטה על מעשיו והביע אמפתיה כלפי קורבן העבירה.

קצינת המבחן ציינה בתסקיר כי הנאשם בעל מוטיבציה גבוהה לניהול אורח חיים נורמטיבי ושומר חוק, הבאה לידי ביטוי בהתגייסותו להליך טיפולי במסגרת קהילה ובהצגת שאיפות ומטרות לעתיד. הנאשם נותן אמון בגורמי הטיפול בסביבתו ומגייסם לצידו. הנאשם חווה הרתעה מההליך המשפטי.

הערכת שירות המבחן היא כי להטלת עונש מאסר בפועל תהיינה השלכות קשות על תהליך התקדמותו ושיקומו של הנאשם, תחשוף אותו לדפוסים עברייניים, ותסכן את מה שהנאשם השיג עד כה. לפיכך הומלץ להימנע מכך.

לגבי מאסר לריצוי בעבודות שירות - לדעת שירות המבחן, הדבר עלול לגרום לאיבוד עבודתו ולשינוי בשגרת החיים בה הנאשם משקיע מאמצים רבים, ואשר מסייעת בשמירה על ניקיונו מסמים. הנאשם ממתין, כאמור, להשתלבות בתוכנית "יתד", אשר כוללת פעילויות שבחלקן מתקיימות בשעות הבוקר.

לפיכך המליץ שירות המבחן על הטלת צו שירות לתועלת הציבור, בהיקף נרחב של 400 שעות, כעונש מוחשי וחינוכי, לצד צו מבחן למשך שנה. צוין כי ככל שהנאשם לא יצליח להשתלב במסגרת "יתד", תוכן עבודתו תכנית טיפולית חלופית.

הראיות לעונש

5. המאשימה הגישה רישום פלילי ומסמכים הנוגעים להליך פלילי קודם של הנאשם. ביום 16.10.2018 ניתן בעניינו של הנאשם צו דרכי טיפול ללא הרשעה בבית המשפט לנוער בבית-שמש, בגין הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ניסיון לתקיפה, ניסיון להחזקת נכס חשוד כגנוב וניסיון להסגת גבול - עבירות שקדמו לתיק הנוכחי, מאוקטובר 2016.

6. כן העיד מטעם המאשימה המתלונן, שהתייחס לנזקים שנגרמו לו בגין האירוע.

7. מטעם הנאשם הוצגו תלושי שכר ודפי בנק של הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש

8. הנאשם בגיר, אמנם על סף קטינות, אך חל בעניינו תיקון 113 לחוק העונשין בעניין הבניית הענישה.

אין בין הצדדים מחלוקת על כך, שנוכח הליך השיקום הממושך שעבר הנאשם, יש מקום לחרוג בעניינו ממתחם העונש ההולם.

המאשימה טוענת כי יש להטיל על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות, למשך תשעה חודשים; והסנגור מבקש לקבל את המלצת שירות המבחן, ולהסתפק בצו של"צ מורחב.

9. ב"כ המאשימה התייחסה בטיעוניה לחומרת מעשיו של הנאשם. לדבריה, הנאשם יחד עם אחר, שזהותו אינה ידועה למאשימה, התפרץ לדירה דרך המרפסת, וכאשר המתלונן התעורר ורדף אחרי האחר, חבט בו הנאשם בראשו עם מוט ברזל שהיה בדירה, וגרם לו לחתך בקרקפת שהצריך תפרים. הנאשם הצליח לשדוד ₪ 170 ואת מכשיר הטלפון הסלולרי של המתלונן.

לגבי הערכים המוגנים שנפגעו - נטען לפגיעה בהגנה על שלומו, בטחונו ורכושו של המתלונן. לכך שאדם מתעורר באמצע הלילה, בתוך ביתו, מגלה שיש שני זרים בביתו, שאמור להיות מבצרו. הדבר מביא לפגיעה קשה בתחושת הביטחון ובשלמות הגוף והנפש. המתלונן העיד על כך וסיפר על החשש שהיה לו לשהות בדירתו ועל תחושת חוסר ביטחון עקבות האירוע. המתלונן הפסיד ימי עבודה, זכות הקניין שלו נפגעה, ולגניבת הטלפון השלכות נוספות, שכן מדובר במכשיר שיש בו גם פרטים אינטימיים, תמונות, ויומן.

מבחינת מדיניות הענישה -ב"כ המאשימה הפנתה לפסקי דין בהם, בגין עבירות דומות, נקבעו מתחמי ענישה המתחילים בשנת מאסר ועד 30 חודשי מאסר. כן הפנתה לע"פ 6453/14 דמטרי קלימנקו נ' מדינת ישראל (28.1.2015), שם אישר בית המשפט העליון מתחם עונש הולם נע בין שנתיים לבין חמש שנות מאסר.

לגבי נסיבות ביצוע העבירה, התייחסה לשעת האירוע, לפנות בוקר, כאשר ניתן היה להניח שיש בדירה אנשים ושהתפרצות עשויה להפוך לשוד. עוד הוסיפה כי העבירה בוצעה על רקע של התמכרות לסמים ואלכוהול, נתון מחמיר

בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירה.

לגבי פוטנציאל הנזק - טענה כי הנאשם הכה במתלונן עם מוט ברזל בראש, וכי רק בנס הסתיים האירוע כפי שהסתיים ולא נגרם נזק חמור יותר ובלתי הפיך.

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם בענייננו מתחיל בשנתיים מאסר בפועל, ולא הרחיבה בעניין זה מאחר שהסכימה לחריגה לקולה מטעמי שיקום.

אשר לעונש המתאים - ב"כ המאשימה התייחסה לנסיבותיו אישיות של הנאשם, כעולה מתסקירי שירות המבחן; לנסיבות חייו, שאינן פשוטות; להליך השיקום הממושך שעבר הנאשם, תוך שמירה על אורח חיים תקין וניקיון מסמים; להימנעות מעבירות ולשיתוף פעולה עם גורמי הטיפול.

לדבריה, יש מקום לחרוג מהמתחם, והאיזון הנכון, אשר ייתן ביטוי לחומרת המעשים, הינו בהטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות למשך תשעה חודשים, לצד מאסר על תנאי, פיצוי למתלונן וצו מבחן.

10. ב"כ הנאשם ביקש, כאמור, לאמץ במלואה את המלצת שירות המבחן.

לדברי ב"כ הנאשם, בעת ביצוע העבירה היה הנאשם כבן 18 שנה ושבעים.

הנאשם שהה במעצר מיום 27.2.2017 עד 8.5.2017 - כחודשיים וחצי.

לאחר מכן נקלט בקהילה הטיפולית, שם שהה במשך שנה, מיום 8.5.17 עד 6.5.18.

לאחר מכן שולב הנאשם בהוסטל המשכי בעיר עפולה, הוא האריך את שהותו שם בחודשיים נוספים מעבר לששה חודשים שהיה צריך, וסיים את שהותו בהוסטל ביום 19.1.19, לאחר שהייה של שבעה חודשים וחצי במקום.

הנאשם חזר לעיר מגוריו והחל לעבוד במאפיה בה הוא עובד עד היום, והוא מוציא רישיון נהיגה.

בזמן האירוע היה הנאשם תלמיד כתיב יא', אף שהיה בן 18 ושבעים.

ב"כ הנאשם התייחס להתדרדרותו של הנאשם, על רקע משבר הגירה וקליטה של ההורים, אשר עלו לארץ מאתיופיה עם ילדיהם בשנת 2002. בזמן האירוע היה הנאשם בתהליך של התדרדרות, תוך שימוש אינטנסיבי באלכוהול, שהוביל אותו לביצוע העבירה.

הנאשם לקח אחריות כבר בשלב החקירה, ובהסכמת המדינה שולב בתהליך טיפולי עוד במסגרת הליכי המעצר.

מאז חלפו כשנתיים וחצי, בהן עבר הנאשם תהליך משמעותי מאוד. הנאשם הבין שעליו לעשות שינוי בחייו, ועבר מסלול קשה בקהילה הטיפולית מלכישוע ולאחר מכן. הליך השיקום לא הסתיים, הנאשם אמור להמשיך בתכנית "יתד" ולהיות תחת צו מבחן במשך שנה.

לדברי ב"כ הנאשם, הנאשם עוזר להוריו מבחינה כלכלית. הטלת עבודות שירות עלולה לפגוע בו הן מבחינה כלכלית והן

מבחינה טיפולית, ולא תאפשר השתתפות בתכנית המתקיימת, בין היתר, בשעות הבוקר. לדבריו, הנאשם אמנם נשפט כבגיר, אך הוא היה על סף קטינות בעת ביצוע העבירה, ולמד בכיתה י"א, בשל פערים שהיו לו אל מול בני גילו. אילו היה קטין, ייתכן שההליך היה מסתיים אף באי הרשעה.

ב"כ הנאשם הפנה אף הוא לפסיקה.

11. לפני סיום, אמר הנאשם את דברו. לדברי הנאשם, הוא מתחרט על מעשיו, מתחרט על הנזק שגרם למתלונן, לדבריו "זה לא הגיע לו, לא הכרתי אותו, הוא לא עשה כלום". הנאשם הודה על ההזדמנות שניתנה לו לקבל טיפול. לדבריו, הוא רוצה להיות כמו אחיו - להתחתן ולהקים משפחה. לדברי הנאשם, השהות במלכישוע הייתה קשה מאוד. סדר היום היה קשה, היה חוסר ביטחון, עבודה קשה ללא שכר. לדבריו גם כשלא רצה לעבוד, לא ויתרו לו, הוא התקדם בזכות המקום. הנאשם התייחס למצבו כיום ולשאיפותיו לעתיד.

דין והכרעה

12. כאמור, הנאשם עבר את העבירה בהיותו בן 18 ושבועיים, ולפיכך חל בעניינו תיקון 113 לחוק בעניין הבניית הענישה.

ב"כ המאשימה טענה למתחם המתחיל במאסר בפועל למשך שנתיים, והרחיבה באשר לפגיעה בערכים המוגנים; נסיבות ביצוע העבירה; פוטנציאל הנזק והפסיקה הנוהגת.

ב"כ הנאשם לא חלק על הנטען, וכאמור, מוסכם על הצדדים כי במקרה זה יש לחרוג לקולה מהמתחם, והשאלה היא האם ייגזר על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות או שירות לתועלת הציבור.

טיעוני ב"כ המאשימה מקובלים עליי, ובנסיבות העניין, בהעדר מחלוקת בין הצדדים בעניין זה, אין מקום לחזור עליהם. ניתן לקבוע כי מתחם העונש ההולם מתחיל במאסר בפועל לריצוי בין כותלי הכלא.

13. ומכאן לעניינו של הנאשם.

מעשיו של הנאשם חמורים - הנאשם נכנס ביחד עם אחר לביתו של אדם, לפנות בוקר, כאשר צפוי כי יהיו בבית אנשים, השניים גנבו רכוש מהדירה, וכאשר נתפסו, הכה הנאשם את המתלונן במוט ברזל שהיה במקום. מדובר במעשים המצדיקים בדרך כלל ענישה מחמירה.

ואולם, הנאשם נמצא בהליך שיקומי מאז מאי 2017, מזה למעלה משנתיים, לאחר ששהה במעצר ממש כחודשיים וחצי. במהלך הליך השיקום, שהה הנאשם בקהילה טיפולית "מלכישוע" במשך שנה. מדובר בהליך שאינו פשוט ואינו קל, ועל כך העיד גם הנאשם. לאחר סיום השהות בקהילה הטיפולית בהצלחה, עבר הנאשם להמשך טיפול בהוסטל, שם שהה כשבעה חודשים וחצי, עד לסיום התכנית ואף מעבר לכך, אז חזר להתגורר בבית הוריו. הנאשם ממשיך

להתגורר בבית הוריו, וכיום הוא עובד באופן מסודר, מסייע בפרנסת המשפחה, וממשיך בקשר עם שירות המבחן. עד כה, הליך השיקום של הנאשם מוצלח במיוחד. על אף הקשיים שהיו בחייו של הנאשם, הוא הצליח להירתם לטיפול, ושיתף פעולה באופן מלא עם הגופים המטפלים ועם שירות המבחן.

הנאשם מבין את חומרת מעשיו, ולוקח אחריות עליהם. הוא מביע השתתפות בצערו של קרבן העבירה ומצר על הפגיעה בו.

הנאשם הוכיח כי הוא ראוי להזדמנות להשלים את הטיפול ואת התהליך בו החל לפני למעלה משנתיים.

בנסיבות אלה, נוכח המלצת שירות המבחן והשלכות אפשריות של הטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות, על אף חומרת העבירה, אני מקבלת את עמדת שירות המבחן בדבר הטלת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב, לצד צו מבחן. בנוסף יגזר על הנאשם מאסר על תנאי כעונש מרתיע ופיצוי למתלונן.

14. נוכח האמור לעיל, אני דנה את הנאשם כמפורט להלן:

א. מאסר על תנאי של שישה חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, בתוך שלוש שנים, כל עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע.

ב. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף 400 שעות, בהתאם לתכנית שתוכן על ידי שירות המבחן ותוגש לבית המשפט בתוך 45 יום.

ג. ניתן בזה צו מבחן למשך שנה. במהלך תקופת המבחן יישאר הנאשם בקשר עם שירות המבחן, וישולב בתכנית טיפולית בתאום עם שירות המבחן.

ד. הנאשם ישלם פיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.9.2019 ובכל 1 לחודש בחודשים שלאחר מכן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המאשימה תידע את המתלונן בדבר הפיצוי.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ט, 18 יולי 2019, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**

עמוד 6

